

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

78/2015

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 21η Απριλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015), ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Ράικος Δημήτριος
- 2. Αντιπρόεδρος:** Μπουσουλέγκα Χριστίνα
- 3. Μέλη:** Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Λουρίκας Δημήτριος
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά Μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Στυλιανή Τσιάβου

Εισηγητής: Αλέξιος Τάττης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο εισηγητής κ. Α. Τάττης, ο οποίος απεχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Κεφαλληνίας, για το υπόλοιπο του σχολικού έτους 2014-2015, συνολικού προϋπολογισμού 1.102.581,38€ χωρίς ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης), της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Με το υπ' αριθ. πρωτ. Οικ.30130/6762/26.03.2015 αίτημα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. που παρελήφθη στις 30.03.2015 (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 1429), η Περιφέρεια αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. Κεφαλληνίας, για το υπόλοιπο του σχολικού έτους 2014-2015, συνολικού προϋπολογισμού 1.102.581,38€ χωρίς ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης).

I. Ιστορικό-πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθμ. 171-06/17.03.2014 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (ΑΔΑ: ΒΙΞ97ΛΕ-2ΦΒ) ενεκρίθη η διενέργεια ανοιχτού διεθνούς δημόσιου διαγωνισμού για την "Ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας & Ιθάκης για το σχολικό έτος 2014-2015", συνολικού προϋπολογισμού 1.102.581,38€ χωρίς ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης). Εγκρίθηκαν, επίσης, οι όροι της διακήρυξης και η περίληψη αυτής.

2. Ακολούθως, εξεδόθη η με αριθμ. πρωτ. Οίκ.29817/8125/26.03.2014 **Διακήρυξη Ανοικτού Διεθνή Δημόσιου Μειοδοτικού Διαγωνισμού για την Επιλογή Αναδόχων Σύμβασης**, για την "Ανάθεση υπηρεσίας μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας των περιφερειακών ενότητων Κεφαλληνίας και Ιθάκης για το σχολικό έτος 2014-2015 – Κωδικός CPV 60130000-8". Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 1.102.581,38€ χωρίς ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης). Μάλιστα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 4, παρ. 2 της Διακήρυξης "*Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων διατηρεί το δικαίωμα άσκησης προαίρεσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του προϋπολογισμού της διακήρυξης συσσωρευτικά για τους ακόλουθους λόγους: i) Έως και το 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη – π.χ. εκτέλεση δημοσίων έργων επί οδοστρωμάτων), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, ii) λόγω χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών*".

3. Το ακριβές αντικείμενο της σύμβασης υπηρεσιών περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α της Διακήρυξης, όπου και παρουσιάζονται λεπτομερώς τα δρομολόγια προς δημοπράτηση. Τα δρομολόγια ταξινομούνται σε τρεις διακριτές κατηγορίες και συγκεκριμένα:

- Εκατόν δεκατρία (113) δρομολόγια με ταξί, **το καθένα εκ των οποίων θεωρείται ξεχωριστό**

τμήμα του διαγωνισμού (βλέπε αναλυτικά Πίνακας Α Παραρτήματος Α).

- Δέκα (10) δρομολόγια με λεωφορεία που αφορούν στα Δημοτικά Σχολεία Βλαχάτων, Κεραμειών, 1ο Ληξουρίου, Πυλάρου και Χιονάτων, καθώς και στα Γυμνάσια Μεσοβουνίων και Αγίας Θέκλης. **Τα δρομολόγια αυτά ορίζονται ως ενιαίο τμήμα του διαγωνισμού** (βλέπε αναλυτικά Πίνακας Β Παραρτήματος Α).

- Τέσσερα (4) δρομολόγια με λεωφορεία που αφορούν στα ΕΠΑΛ Ληξουρίου, ΕΠΑΛ Αργοστολίου, Γυμνάσιο – Λύκειο – ΕΠΑΛ Ιθάκης και Δημοτικό Σχολείο Σταυρού Ιθάκης. **Το καθένα από τα δρομολόγια αυτά θεωρείται ξεχωριστό τμήμα του διαγωνισμού** (βλέπε αναλυτικά Πίνακας Γ Παραρτήματος Α).

Οι διαγωνιζόμενοι δύνανται να υποβάλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα του ενός τμήματα του διαγωνισμού κατά τα ανωτέρω, η δε κατακύρωση μπορεί να γίνει και για περισσότερα του ενός τμήματα στον ίδιο μειοδότη. Οι συμβάσεις που τυχόν θα υπογραφούν θα έχουν **χρονική διάρκεια έως 31.08.2015**, με δυνατότητα χρονικής παράτασης (με πρωτοβουλία της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων) για τρεις επιπλέον μήνες, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Διακήρυξης.

4. Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε, στο προοίμιο της Διακήρυξης, η χαμηλότερη τιμή, η οποία προκύπτει κατ' εφαρμογή ποσοστού έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες, σε σχέση με την προϋπολογισθείσα τιμή του κάθε δρομολογίου όπως αυτή έχει καθορισθεί στο Παράρτημα Α της διακήρυξης. Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 10, παρ. 2Δ3-4 της Διακήρυξης ορίζεται ότι:

“3. Οι προσφορές των υποψήφιων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα όπως αυτό προσδιορίζεται στο Παράρτημα Α με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες επί του προϋπολογισμού εκάστου δρομολογίου. Η προσφερόμενη τιμή, κατά τμήμα [...] είναι το συνολικό κόστος του τμήματος, εφαρμοζόμενης της αντίστοιχης έκπτωσης σε ακέραιες τιμές μονάδος, που προσφέρει ο διαγωνιζόμενος στην προϋπολογισθείσα τιμή έτσι όπως έχει τεθεί από την Περιφέρεια, και η οποία είναι μικρότερη ή ίση από αυτή που προκύπτει σύμφωνα με το Παράρτημα της Κ.Υ.Α. 24001/11-6-2013 (ΦΕΚ Β' 14-06-2013) “Μεταφορά Μαθητών Δημόσιων Σχολίων από τις Περιφέρειες”. Στην προσφερόμενη τιμή δεν συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ.

4. Η τελική προσφερόμενη τιμή ανά τμήμα θα πρέπει να δίνεται σε ΕΥΡΩ μετά την εφαρμογή της ενιαίας έκπτωσης σε ακέραιες τιμές μονάδος στην αξία εκάστου δρομολογίου αλλά και στην αξία ολόκληρου του τμήματος. Ο πολλαπλασιασμός της προσφερόμενης τιμής ανά δρομολόγιο επί της ημέρες λειτουργίας του δρομολογίου αποτελεί την συνολική προσφορά για το τμήμα. Το άθροισμα των προσφερόμενων τιμών για κάθε ένα από τα δρομολόγια του τμήματος αποτελεί την συνολική οικονομική προσφορά του συμμετέχοντος για το τμήμα. Επισημαίνεται ότι για κάθε δρομολόγιο του τμήματος θα πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά η προσφερόμενη τιμή, διαφορετικά η προσφορά στο σύνολό της για κάθε τμήμα θα κρίνεται απαράδεκτη και θα απορρίπτεται”.

Παραλλήλως, στο άρθρο 11 περί εγγυήσεων, ορίζεται ότι εκδίδεται εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης με ΦΠΑ των τμημάτων για το οποία ο ενδιαφερόμενος υποβάλει προσφορά, ενώ ο ανάδοχος ή οι ανάδοχοι στους οποίους θα γίνει η κατακύρωση της υπηρεσίας υποχρεούνται να καταθέσουν προ ή κατά την υπογραφή της σύμβασης εγγύηση καλής εκτέλεσης για ποσό ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ.

5. Ως ημερομηνία διενέργειας διαγωνισμού ορίστηκε η 14.05.2014, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.00

π.μ.

6. Περίληψη των ουσιαδών όρων και στοιχείων της διακήρυξης του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά (26.03.2014) προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.), ενώ άρχισε να διατίθεται στην βάση δεδομένων TED (Καθημερινό Ηλεκτρονικό Δελτίο Υποβολής Προσφορών) αυθημερόν (αριθμ. 2014107624). Παραλλήλως, η υπ' αριθμ. Οίκ29830/8134/26.03.2014 περίληψη της διακήρυξης (ΑΔΑ: ΒΙΞ97ΛΕ-ΡΛΠ) δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 220/04.04.2014) και στις εφημερίδες "ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ" (28.03.2014), "ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ" (28.03.2014), "ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΘΑΚΗΣ" (29.03.2014), "ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ" (27.03.2014) και "ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ" (28.03.2014). Η διακήρυξη αναρτήθηκε, επίσης, στις 26.03.2014 στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (www.pir.gov.gr) και καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) με κωδικό ΑΔΑΜ: 14PROC001945318/26.03.2014.

7. Κατά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα για την υποβολή προσφορών, η Επιτροπή Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων των Διαγωνισμών διαπίστωσε, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 9/14.05.2014 Πρακτικό της, ότι κατατέθηκαν συνολικά εικοσιδύο (22) προσφορές. Μετά την αποσφράγιση των φακέλων των δικαιολογητικών των συμμετεχόντων προκειμένου να ελεγχθεί η πληρότητά τους, η Επιτροπή εισηγήθηκε την απόρριψη δέκα (10) προσφορών στο σύνολό τους, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

A/A	Συμμετέχων	Αιτιολόγηση Κρίσης
1	Φλωράτου Ελένη	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας, διότι προσκόμισε λάθος εγγυητική επιστολή. Αντί του ποσού 378,49€ που αντιστοιχεί στη διαδρομή με α/α 31, προσκόμισε εγγύηση ποσού 370,93€.
2	Δεπούντης Γεράσιμος	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας, διότι το πληρεξούσιο που προσκόμισε ήταν σε δύο αντίγραφα. Δεν υπήρχε πρωτότυπο.
3	Φωκάς Παύλος	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας, διότι δεν αναγράφεται επί ποινή αποκλεισμού η ημερομηνία διενέργειας διαγωνισμού στο φάκελο των δικαιολογητικών.
4	Τζαννής Κωνσταντίνος	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας, διότι δεν προσκόμισε εις διπλούν τα ζητούμενα έγγραφα (πρωτότυπο – αντίγραφο), ενώ κατέθεσε έγγραφα που δεν απαιτούνται.
5	Αναστασάτος Κοσμάς	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας, διότι προσκόμισε λάθος εγγυητική επιστολή. Αντί του ποσού 1.305,15€ που αντιστοιχεί στη διαδρομή με α/α 81, προσκόμισε εγγύηση ποσού 541,34€.
6	Λογαράς Σπυρίδων	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας. Ελλιπή επί ποινή αποκλεισμού τα στοιχεία που αναγράφονται εξωτερικά των υποφακέλων. Προσκομίστηκαν μόνο πρωτότυπα. Λείπει η σειρά των αντιγράφων.
7	Τσουρουφλής Αναστάσιος	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας, διότι δεν αναγράφεται επί ποινή αποκλεισμού η ημερομηνία διενέργειας διαγωνισμού στο φάκελο των δικαιολογητικών. Είναι ανυπόγραφο η αίτηση συμμετοχής. Δεν έχει προσκομίσει Υ.Δ. με τα αναφερόμενα στις παραγράφους Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ της Διακήρυξης.
8	ΚΤΕΛ Κεφαλληνίας Α.Ε.	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας. Ελλιπή επί ποινή αποκλεισμού τα στοιχεία που αναγράφονται εξωτερικά στον κυρίως φάκελο προσφοράς.
9	Ασκητή Αικατερίνη	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας. Ελλιπή επί ποινή αποκλεισμού τα στοιχεία που αναγράφονται εξωτερικά στον κυρίως φάκελο προσφοράς. Εντός του φακέλου υπήρχαν μόνο τρία λευκά χαρτιά Α4.
10	Πολυδωράτος Γεράσιμος	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας. Ελλιπή επί ποινή αποκλεισμού τα στοιχεία που αναγράφονται εξωτερικά στον κυρίως φάκελο προσφοράς. Δεν υπήρχαν υποφάκελοι δικαιολογητικών, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς. Η οικονομική προσφορά ήταν εκτός φακέλου. Στις Υ.Δ. υπάρχουν διορθώσεις και αλλαγές.

Εν συνεχεία, η Επιτροπή προχώρησε στην αποσφράγιση των τεχνικών προσφορών των εναπομεινάντων συμμετεχόντων. Με την ολοκλήρωση της εν λόγω αξιολόγησης, η Επιτροπή εισηγήθηκε την απόρριψη δύο (2) ακόμη προσφορών, στο σύνολό τους, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

A/A	Συμμετέχων	Αιτιολόγηση Κρίσης
1	Νεόφυτος Παναγής	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας. Έχει λήξει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο οχήματος.
2	Νεόφυτος Ευρυπίδης	Αποκλείεται από τη συνέχιση της διαδικασίας. Στην τεχνική προσφορά δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα, ώστε να δηλώσει την ή τις διαδρομές που ενδιαφέρεται να πραγματοποιήσει.

Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα γνωμοδότησε να αποσφραγιστούν οι οικονομικές προσφορές, στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, των διαγωνιζομένων ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ Χρήστου (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 8, 46, 60), ΓΑΡΜΠΗ Ηλία (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 90, 113), ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΥ Χριστόδουλου (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 1, 2, 3, 112), ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΥ Γεράσιμου (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 49, 79, 103), ΜΑΝΤΕΛΗ Αποστόλη (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 7, 8, 40, 41, 43, 44, 45, 95), ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ Σπυρίδωνος (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 21, 22, 23, 51, 54, 94), ΦΟΥΡΝΙΩΤΗ Ανδρέα (επιλεγείσα διαδρομή με α/α 84), ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ Σταύρου (επιλεγείσες διαδρομές με α/α 38, 104, 105), ΤΖΑΝΝΗ Ηλία (επιλεγείσα διαδρομή με α/α 81) και ΜΕΤΑΞΑ Γεράσιμου (επιλεγείσα διαδρομή με α/α 111). Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή πρότεινε την αφαίρεση της διαδρομής με α/α 95 από την προσφορά του ΜΑΝΤΕΛΗ Απόστολου “για το λόγο ότι στο δηλούμενο χρόνο κάλυψης της διαδρομής απαιτείται ταχύτητα απαγορευτική για την ασφάλεια των μαθητών και μεγάλη αναμονή των μαθητών μέχρι την έναρξη των μαθημάτων” και της διαδρομής με α/α 51 από την προσφορά του ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ Σπυρίδωνος, “για το λόγο ότι στο δηλούμενο χρόνο κάλυψης της διαδρομής απαιτείται ταχύτητα απαγορευτική για την ασφάλεια των μαθητών και ταυτόχρονα η ώρα άφιξης στο σχολείο αυτού του δρομολογίου δηλώνεται ως έναρξη της επόμενης διαδρομής”.

Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 399-13/11.06.2014 απόφασή της (ΑΔΑ: ΩΑΙ87ΛΕ-1ΦΔ), η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ενέκρινε το εν λόγω πρακτικό και τη συνέχιση της διαδικασίας του διαγωνισμού με την αποσφράγιση των φακέλων των οικονομικών προσφορών των ανωτέρω συμμετεχόντων.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ούτε από το εν λόγω πρακτικό ούτε από την εν λόγω απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής προκύπτουν με βεβαιότητα τα συγκεκριμένα τμήματα τα οποία αφορούσαν οι προσφορές που απορρίφθηκαν στο στάδιο αυτό.

8. Εν συνεχεία, η Επιτροπή Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων των Διαγωνισμών προχώρησε στην αποσφράγιση των φακέλων των οικονομικών προσφορών των ανωτέρω συμμετεχόντων. Βάσει του υπ' αριθμ. 14/26.06.2014 Πρακτικού της, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι οικονομικές προσφορές όλων των συμμετεχόντων, πλην αυτής του ΜΕΤΑΞΑ Γεράσιμου (η οικονομική προσφορά του οποίου δεν είχε συνταχθεί σύμφωνα με τη διακήρυξη, αλλά είχε τη μορφή αίτησης χωρίς τα στοιχεία που ορίζει η διακήρυξη), είχαν συνταχθεί σύμφωνα με τη διακήρυξη. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ομόφωνα γνωμοδότησε να κατακυρωθούν οι διαδρομές στους εναπομείναντες συμμετέχοντες ως εξής:

1. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ Χρήστος: διαδρομές 8, 46 και 60.

2. ΓΑΡΜΠΗΣ Ηλίας: διαδρομές 90 και 113.

3. ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΣ Χριστόδουλος: διαδρομές 1, 2, 3 και 112.
4. ΣΤΕΦΑΝΑΤΟΣ Γεράσιμος: διαδρομές 49, 79 και 103.
5. ΜΑΝΤΕΛΗΣ Αποστόλης: διαδρομές 7, 8, 40, 41, 43, 44 και 45.
6. ΕΥΓΓΕΛΑΤΟΣ Σπυρίδων: 21, 22, 23, 54 και 94.
7. ΦΟΥΡΝΙΩΤΗΣ Ανδρέας: διαδρομή 84.
8. ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ Σταύρος: διαδρομή 38, 104 και 105.
9. ΤΖΑΝΝΗΣ Ηλίας: διαδρομή 81.

(επισημαίνεται ότι όλες οι ανωτέρω είναι διαδρομές που διενεργούνται με ταξί και παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα Α, του Παραρτήματος Α της Διακήρυξης).

Για τη διαδρομή με α/α 8, που είναι κοινή για δύο συμμετέχοντες η Επιτροπή πρότεινε να κατακυρωθεί στο συμμετέχοντα που εξυπηρετεί τις ανάγκες των μαθητών όσον αφορά στην αποχώρησή τους από το σχολείο.

Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 464-16/21.07.2014 απόφασή της, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων 1) ενέκρινε το ανωτέρω πρακτικό και 2) ενέκρινε τη συνέχιση και ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού με την προσκόμιση των φακέλων δικαιολογητικών κατακύρωσης από τους δυνητικούς αναδόχους και την αποσφράγιση, έλεγχο και αξιολόγηση αυτών από την ανωτέρω Επιτροπή.

9. Με το υπ. αριθμ. 19/29.08.2014 Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των Αποτελεσμάτων των Διαγωνισμών έγιναν αποδεκτά τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης των ανωτέρω δυνητικών αναδόχων. Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 574-20/29.08.2014 απόφασή της (ΑΔΑ: 6ΒΥΓ7ΛΕ-67Χ), η Οικονομική Επιτροπή ενέκρινε το ως άνω Πρακτικό και ολοκλήρωσε τη διαδικασία του διαγωνισμού με την κατακύρωση των ανωτέρω δρομολογίων στους αναδόχους. Σημειώνεται ότι βάσει της υπ' αριθμ. Οικ.113971/31489/19.11.2014 βεβαίωσης της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Διοικητικού – Οικονομικού της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας δεν ασκήθηκαν διοικητικές προσφυγές και ένδικα βοηθήματα στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

10. Τέλος, με την Πράξη 23/2015 του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ολοκληρώθηκε η διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου, το συμπέρασμα του οποίου είναι ότι δεν κωλύεται η υπογραφή εννέα (9) συμβάσεων που αφορούν στην ανάθεση της παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών στους ανωτέρω αναδόχους.

11. Επισημαίνεται ότι ενδιάμεσως, βάσει της διάταξης του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014 (ΦΕΚ Α' 147) *“Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις”* και των διαλαμβανόμενων στην υπ. αριθμ. 41/29261/23.07.2014 (ΑΔΑ: ΩΗΥΒΝ-7ΨΤ) εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα *“Μεταφορά Μαθητών σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4274/2014 (ΦΕΚ Α' 147) “Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις”*”, η Αναθέτουσα Αρχή διενήργησε πρόχειρο διαγωνισμό (διακήρυξη υπ. αριθμ. 79369/22468/07.08.2014) για *“την εξασφάλιση της απρόσκοπτης μεταφοράς του συνόλου των μαθητών από και προς τις σχολικές μονάδες του Νομού Κεφαλληνίας”*. Τα αποτελέσματα του εν λόγω πρόχειρου διαγωνισμού κατακυρώθηκαν με την υπ' αριθμ. 86675/24404/11.09.2014 απόφαση του Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων (ΑΔΑ: ΨΟΖ17ΛΕ-9ΙΔ), βάσει της

οποίας οι σχετικές συμβάσεις είχαν χρονική ισχύ μέχρι τις 28.02.2015.

12. Κατόπιν των ανωτέρω, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, με το υπ. αριθμ. πρωτ. Οικ.30130/6762/26.03.2015 αίτημά της, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, "για την ολοκλήρωση του διαγωνισμού με διαπραγμάτευση κατόπιν της υπ' αριθμ. 135-07/03.03.2015 με ΑΔΑ: 733Α7ΛΕ-790 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων". Στην εν λόγω απόφαση, που επισυνάπτεται στο αίτημα της Περιφέρειας, η Οικονομική Επιτροπή "εγκρίνει την ολοκλήρωση του τακτικού διαγωνισμού με διαπραγμάτευση για την ανάθεση υπηρεσίας μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας των Περιφερειακών Ενοτήτων Κεφαλληνίας και Ιθάκης, για το σχολικό έτος 2014-2015, κατά το μέρος που δεν ολοκληρώθηκε μετά την υπ' αριθμ. 23/2015 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο πλαίσιο προσφυγής των διατάξεων της περίπτωσης α) της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007...". Επισημαίνεται ότι πέραν της ρητής αναφοράς στην διάταξη του άρθρου 24, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007, η εν λόγω απόφαση ρητώς αναφέρεται και στην ανάγκη "προέγκρισης" της επικείμενης διαδικασίας με διαπραγμάτευση από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

II. Νομικό πλαίσιο

13. Στο άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερ. δδ του ν. 4013/2011 (ΦΕΚ 204/Α), όπως ισχύει (μετά την τροποποίηση της σχετικής προθεσμίας), ορίζεται ότι : «Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες... δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».

14. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 «Ποσά των κατωτάτων ορίων των δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 7 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ) του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι : «...Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...] β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II Α, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β...».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του με αρ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ής Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν στις 134.000€ και 207.000 ευρώ, αντίστοιχα.

15. Στο άρθρο 8 του π.δ. 60/2007, ορίζεται ότι: « 1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσεως όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης... 2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης. 3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος. 4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το ποσό των έργων καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των έργων που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από τις αναθέτουσες αρχές. 5. α) Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000 ευρώ για τα έργα, εφόσον το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων...».

16. Στο άρθρο 24 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, "Διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού" (άρθρο 30 οδηγίας 2004/18/EK) ορίζεται ότι: "... 1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 28, 39 έως 52 και 55, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 43 έως 50 και οι οποίοι, κατά την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο, υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές...".

17. Στο εδάφιο 21, Κεφ. II, παρ. Η του άρθρου 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών» του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 86/Α), όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4089/2012 (ΦΕΚ 206/Α) μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών περιλαμβάνεται : «...Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, των μουσικών και καλλιτεχνικών σχολείων, καθώς και των απαιτούμενων ενεργειών σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης αυτής [...] Από 1.7.2013 η δαπάνη της μεταφοράς μαθητών βαρύνει τους προϋπολογισμούς των Περιφερειών». Στο ν. 4089/2012, ορίζεται: άρθρο 9 "δίνεται η δυνατότητα στις Περιφέρειες να εγγράφουν πίστωση, να δημοπρατούν και να προβαίνουν σε κάθε άλλη ενέργεια για την προετοιμασία της μεταφοράς μαθητών του σχολικού έτους 2013-2014 και πριν από την 1-7-2013», στην παρ. 2 άρθρου 7 "Συμβάσεις Δήμων για τη μεταφορά μαθητών που

συνάφθηκαν βάσει της κ.υ.α. αριθ. 35415/28.7.2011 (Β' 1701) ή άλλες υφιστάμενες συμβάσεις μεταφοράς μαθητών με διάρκεια πέραν της 1.7.2013 λύονται αυτοδικαίως και αζημίως μετά την ημερομηνία αυτή".

18. Στο Κεφάλαιο Γ του άρθρου 2 της με αριθμ. 24001/2013 (ΦΕΚ 1449 Β/14-6-2013) ΚΥΑ, με θέμα «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες», ορίζεται: «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών:

1. Προϋποθέσεις. α. Εάν η μεταφορά των μαθητών είναι αδύνατη με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, η Περιφέρεια αναθέτει με δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των Π.Δ/των 60/2007 και 118/2007, τη μεταφορά των μαθητών με κάθε κατάλληλο μεταφορικό μέσο δημόσιας χρήσης που να πληροί τους όρους ασφαλούς μεταφοράς.[...].

2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης σύμβασης. α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται μέχρι και έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ.1.β. του άρθρου 5. β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα έως τρία έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες. [...]. δ. Ο αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών ανά δρομολόγιο καθορίζει και το προσφορότερο είδος μεταφορικού μέσου (λεωφορείο, μικρό λεωφορείο, Δ.Χ. επιβατικό) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα της παρούσας. Το προσφορότερο είδος μεταφορικού μέσου αποτελεί τη βάση υπολογισμού της μέγιστης αποζημίωσης ανά δρομολόγιο χωρίς όμως να αποτελεί ταυτόχρονα στοιχείο απόρριψης της συμμετοχής ενδιαφερομένων κατόχων άλλων μέσων. ε. i) Το μεταφορικό έργο το οποίο διενεργείται με τα μέσα της προηγούμενης περίπτωσης (δ) και αναφέρεται σε δρομολόγια για την εκτέλεση των οποίων προσφορότερα μέσα σύμφωνα με τα ως άνω οριζόμενα θεωρούνται τα μικρά και τα μεγάλα λεωφορεία προκηρύσσεται ως εξής: i.α) σε μια ομάδα για το σύνολο των δρομολογίων αποκλειστικά εντός κάθε αστικής περιοχής που έχει οριστεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 7 του Ν.2963/2001. Σε περίπτωση που δεν έχουν οριστεί αστικές περιοχές εφαρμόζεται αποκλειστικά η επόμενη περίπτωση. i.β) τα υπόλοιπα δρομολόγια, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που τμήμα τους διενεργείται εντός των αστικών περιοχών, εντάσσονται σε δύο ή περισσότερες ομάδες δρομολογίων. Κάθε ομάδα συγκροτείται από τα δρομολόγια που εκτελούνται εντός των γεωγραφικών ορίων ενός τουλάχιστον δήμου. Σε κάθε περίπτωση κατά τον καθορισμό των ομάδων λαμβάνονται υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνήσιου ανταγωνισμού. Τα ανωτέρω πληρούνται για κάθε περιφερειακή ενότητα χωριστά. ii) Το μεταφορικό έργο το οποίο θεωρείται προσφορότερο να διενεργηθεί με Δ.Χ. επιβατικά προκηρύσσεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής. iii) Το μεταφορικό έργο των ΣΜΕΑ, ΕΠΑΛ, μουσικών, καλλιτεχνικών, διαπολιτισμικών και πειραματικών σχολείων, ανεξαρτήτως μεταφορικού μέσου, προκηρύσσεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής. στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται τα εξής δικαιώματα προαίρεσης που δεν μπορούν συνολικά να υπερβαίνουν το 50% του προϋπολογισμού της διακήρυξης: i) Έως και το 20% του προϋπολογισμού κάθε τμήματος του διαγωνισμού για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη – π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαίρεσης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. ii) Η δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών. Η δυνατότητα

παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και την αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. [...]

4. Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης: Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις των άρθρων 24 & 25 του π.δ/τος 60/2007 αποφασίζει η αναθέτουσα αρχή μετά την κατ' άρθρο 2 παρ.2 περ. γ. υποπερ. δδ του Ν.4013/2011 προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ...".

19. Με το άρθρο 49 «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων» του Ν. 4274/2014 «Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις, όπως συμπληρώθηκε με το 17 του Ν. 4286/2014, ορίζεται ότι : «...1.α. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαγωνισμοί για τη μεταφορά μαθητών σχολικού έτους 2014–2015 έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την έναρξη του σχολικού έτους, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και όχι πέραν της 28.2.2015. Εάν στις ανωτέρω περιπτώσεις δεν έχουν αναδειχθεί προσωρινοί μειοδότες, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει για το ίδιο χρονικό διάστημα την εκτέλεση των δρομολογίων κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του Ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει, τηρουμένων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού. Με την ολοκλήρωση των αρχικών διαγωνισμών οι συμβάσεις των προηγούμενων εδαφίων λύονται αυτοδικαίως και αζημίως. β. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α. (Β' 1149)... 3. Από τη δημοσίευση του παρόντος δεν εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 10 του π.δ. 118/2007 (Α' 150) στις αντίστοιχες διαδικασίες για τη μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες....».

20. Με το άρθρο 17 του Ν. 4286/2014 ορίζεται ότι «...1. Εάν και μετά τους πρόχειρους διαγωνισμούς του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 (Α'147) παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια η Περιφέρεια δύναται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, να προσφύγει σε διαδικασία με διαπραγμάτευση με τους ίδιους ή με τροποποιημένους όρους είτε για ομάδες δρομολογίων είτε για μεμονωμένα δρομολόγια. Από την εγκατάσταση των νέων Περιφερειακών Αρχών και μέχρι τη συγκρότηση της Οικονομικής Επιτροπής, τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία αποφάσεις λαμβάνουν ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. 2. Στο τέλος του άρθρου 49 του ν. 4274/2014 προστίθεται παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής: "Τα νέα δρομολόγια τα οποία προκύπτουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις τυχόν προβλεπόμενες προαιρέσεις των διακηρύξεων δύναται να ανατεθούν με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, τηρούμενων των προϋποθέσεων διαφάνειας και ανταγωνισμού."... "3. Η αληθής έννοια της διάταξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1α του άρθρου 49 του ν. 4274/2014, σύμφωνα με την οποία η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να αναθέτει την εκτέλεση των δρομολογίων "κατόπιν πρόχειρου διαγωνισμού, κατά την έννοια του άρθρου 83 του ν. 2362/1995 (Α' 247), όπως ισχύει", δεν αφορά στα ανώτατα όρια διενέργειας πρόχειρων διαγωνισμών του άρθρου 83 του ν. 2362/1995. 4. Εάν η μεταφορά των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων δεν είναι εφικτή για το σχολικό έτος 2014–2015 με δημόσια συγκοινωνία ή με ίδια μέσα των Περιφερειών και των Δήμων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και έπειτα από σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία μετέχει από ένας εκπρόσωπος της οικείας περιφερειακής ενότητας, της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης και του οικείου οργανισμού δημόσιας συγκοινωνίας υπό την Προεδρία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου κατά περίπτωση

Αντιπεριφερειάρχη, η υπέρβαση των χιλιομετρικών αποστάσεων που τίθενται στην υπ' αριθμ. 24001/11.6.2013 κ.υ.α. , όπως ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μεταφοράς μαθητών της οικείας περιφερειακής ενότητας δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο της περσινής σχολικής χρονιάς. 5. Η ισχύς των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού αρχίζει στις 11.9.2014, κατά την έναρξη του νέου σχολικού έτους...».

21. Τέλος, με το άρθρο 29, παρ. 1 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ Α' 29), ορίζεται ότι: “1. Συμβάσεις μεταφοράς μαθητών σχολικού έτους 2014-2015, οι οποίες εκτελούνται σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014 (Α' 147) και με τις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου δεκάτου εβδόμου του Ν. 4286/2014 (Α' 194) και έληγαν έως τις 28 Φεβρουαρίου 2015, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους 2014-2015. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1.α. του άρθρου 49 του Ν. 4274/2014”.

III. Νομική Εκτίμηση

22. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών, με την έννοια της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007, περί προσαρμογής της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών». Λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, σε συνδυασμό με το συνολικό προϋπολογισμό του αρχικώς προκηρυχθέντος διαγωνισμού (1.102.581,38€ χωρίς ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης), συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

23. Επισημαίνεται ότι, η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς, παρατηρείται ότι, οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

24. Η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., έχουσα το δικαίωμα υπαγωγής κάθε υποβληθέντος αιτήματος στην ορθή διάταξη νόμου, κρίνει ότι, εν προκειμένω, με βάση τα πραγματικά περιστατικά που επικαλείται στο αίτημά της η αναθέτουσα αρχή, τυγχάνει εξέτασης η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 24, παρ. 1 περ. α' του

π.δ. 60/2007, όπως εξάλλου ισχυρίζεται στο αίτημά της και η αναθέτουσα αρχή. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής, βάσει της οποίας οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, προϋποθέτει:

α) Να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία.

Μάλιστα, όπως παγίως έχει κριθεί, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περ. α', της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007, συνέχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 466/2011, 1249/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

β) Να έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω (υπό σημείο α) νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ) Να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

25. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων διενήργησε Ανοικτό Διεθνή Δημόσιο Μειοδοτικό Διαγωνισμό για την Επιλογή Αναδόχων Σύμβασης, για την *“Ανάθεση υπηρεσίας μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας των περιφερειακών ενότητων Κεφαλληνίας και Ιθάκης για το σχολικό έτος 2014-2015 – Κωδικός CPV 60130000-8”*. Ο συνολικός προϋπολογισμός του συμβατικού αντικειμένου ανέρχονταν στο ποσό των 1.102.581,38€ χωρίς ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης), με κριτήριο κατακύρωσης την χαμηλότερη τιμή. Στον εν λόγω διαγωνισμό υπεβλήθησαν προσφορές από είκοσι δύο (22) υποψηφίους όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 9/14.05.2014 Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Διαγωνισμών.

Η με αριθμ. πρωτ. Οίκ.29817/8125/26.03.2014 Διακήρυξη δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν κάποιο οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στον σχετικό διαγωνισμό, όπως προκύπτει από το προαναφερθέν ιστορικό, ούτε εντοπίζονται πλημμέλειες σε ό,τι αφορά στις απαιτήσεις δημοσιότητας. Επίσης, δεν εντοπίστηκαν πλημμέλειες κατά τη διεξαγωγή του εν θέματι διαγωνισμού.

β) Ως προς την προϋπόθεση (β) που απαιτείται για την εφαρμογή της διάταξης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007, ήτοι της υποβολής μη κανονικών προσφορών ή προσφορών που είναι απαράδεκτες:

Με την υπ' αριθμ. 574-20/29.08.2014 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, εγκρίνεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας διαγωνισμού με την κατακύρωση συγκεκριμένων δρομολογίων σε αναδόχους. Ως προς τα λοιπά δρομολόγια – τμήματα, η υπ' αριθμ. 135-07/03.03.2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, ρητά διαλαμβάνει ότι *“...α) Κατατέθηκαν μη κανονικές προσφορές ή κατατέθηκαν προσφορές που είναι απαράδεκτες και συγκεκριμένα κατατέθηκαν συνολικά είκοσι δύο προσφορές από τις οποίες έγιναν αποδεκτές μόνον οι εννέα. Στο πλαίσιο αυτό κατακυρώθηκαν 28 δρομολόγια με ταξί από τα 113 και κανένα από τα δεκατέσσερα*

δρομολόγια με λεωφορεία”. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι συντρέχει η προϋπόθεση (β) για την εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 60/2007 για τα εν λόγω δρομολόγια – τμήματα.

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης:

Από τα προσκομισθέντα στοιχεία του φακέλου και ιδίως από την υπ' αριθμ. 135-07/03.03.2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, στην οποία και γίνεται ρητή σχετική αναφορά, προκύπτει ότι τόσο το φυσικό αντικείμενο της υπηρεσίας (περιγραφή δρομολογίων, εξυπηρετούμενες σχολικές μονάδες κ.λπ.) όσο και ο προϋπολογισμός της ημερήσιας αποζημίωσης για κάθε δρομολόγιο (η οποία ημερήσια αποζημίωση αποτελεί το αφετηριακό σημείο για την εν γένει συγκεκριμενοποίηση του συνολικού προϋπολογισμού της εν θέματι υπηρεσίας) δεν παρεκκλίνουν ούτε τροποποιούνται σε σχέση με τα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στην με αριθμ. πρωτ. Οίκ.29817/8125/26.03.2014 Διακήρυξη.

Σημειώνεται, εξάλλου, ότι η λογικώς αναγκαία τροποποίηση, που λανθάνει στο αίτημα της Αναθέτουσας Αρχής, και η οποία έχει να κάνει με τον αριθμό των ημερών μεταφοράς μαθητών που απομένουν εν όψει της λήξης του σχολικού έτους (σε σχέση με τον αριθμό ημερών που είχαν αρχικώς υπολογισθεί στην Διακήρυξη) δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης, καθώς ανάγεται στην πραγματική εκτίμηση των εναπομεινασών ημερών παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών ως προς τα δρομολόγια για το υπόλοιπο του σχολικού έτους 2014-2015 (βλ. σχετικές αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1, 3, 28 και 47/2015, καθώς και 353/2014).

Όμως κατά την άποψη του μέλους της Αρχής Ευάγγελου Καραμανλή, δια του υποβληθέντος αιτήματος και από τα πραγματικά περιστατικά, διαπιστώνεται ότι έχει ήδη επέλθει η ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης που απετέλεσε αντικείμενο του προηγηθέντος ανοικτού διαγωνισμού (παροχή υπηρεσιών μεταφοράς ενός έτους ήτοι από 1-9-2014 μέχρι 31-8-15 με δικαίωμα προαίρεσης παράτασης έως 3 μήνες). Στο σχετικό αίτημα διαπραγμάτευσης των μη δυνάμενων να ανατεθούν από την προηγηθείσα διαδικασία τμημάτων περιλαμβάνεται άλλο και σε κάθε περίπτωση διαφοροποιημένο φυσικό και οικονομικό συμβατικό αντικείμενο, εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών έχει ήδη ανατεθεί (μέσω άλλων εμβόλιμων στη διαδικασία του πρόχειρων διαγωνισμών) και παρέχεται ήδη έως την λήξη του σχολικού έτους 2014-2015 μέσω της αυτοδίκαιας παράτασης των συμβάσεων αυτών. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχει η προϋπόθεση εφαρμογής του άρθρου 25 παρ.1, περ. α του π.δ. 60/2007 στην επίμαχη περίπτωση περί της μη ουσιώδους τροποποίησης των αρχικών όρων της σύμβασης το μεγαλύτερο μέρος της οποίας έχει παρασχεθεί. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή επέλεξε με νεώτερη απόφασή της για τα εν λόγω τμήματα την ανάθεσή τους με πρόχειρους διαγωνισμούς αρχικά για το διάστημα μέχρι 28.02.2015 και ακολούθως με παρατάσεις μέχρι την λήξη του σχολικού έτους 2014-2015, διαθέτει πλέον χρόνο ικανό για να προγραμματίσει την ικανοποίηση αδιάλειπτα της σχετικής ανάγκης μεταφοράς μαθητών για το όποιο χρονικό διάστημα υπολείπεται ήτοι 2 έως 5 μήνες μέχρι την 31-12-2015 καθώς και του επόμενου σχολικού έτους ιδίως μέσω ανοιχτών διαδικασιών.

26. Κατόπιν το ανωτέρω διαπιστώνεται ότι τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 24, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007 για όσα δρομολόγια – τμήματα δεν έχουν ήδη κατακυρωθεί βάσει της υπ' αριθμ. 574-20/29.08.2014 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

IV. Συμπέρασμα

27. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά πλειοψηφία αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση με δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση της υπηρεσίας μεταφοράς μαθητών (συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης του αρχικώς προκηρυχθέντος διαγωνισμού ποσού 1.102.581,38€ πλέον ΦΠΑ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης), για όσα δρομολόγια – τμήματα δεν έχουν ήδη κατακυρωθεί βάσει της υπ' αριθμ. 574-20/29.08.2014 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση δεν θα πρέπει να τροποποιούνται ουσιωδώς οι όροι της αρχικής σύμβασης, όπως αυτοί προδιαγράφονται αναλυτικώς στην με αριθμ. πρωτ. Οίκ.29817/8125/26.03.2014 Διακήρυξη.

ΑΘΗΝΑ, 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2015

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΑΪΚΟΣ